

Liza Gennart
Výsledky vzniku

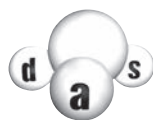
edícia poézia

Budúcnosť je dnes, už teraz,
len nábytok sa čerstvo šije.

Takáto bytosť,
chodíme do vesmíru
a dostaneme nebo
v týchto rúchach.

Sám do vesmírnej,
skrývajúc sa vesmíru,
svet je vesmírna chyba.

drewo a srd

založené 1994

KNIŽNÁ EDÍCIA ČASOPISU VLNA

LIZA GENNART
VÝSLEDKY VZNIKU

Farebná kolekcia

LIZA GENNART: VÝSLEDKY VZNIKU

Copyright © Liza Gennart 2020

Slovak Edition © Občianske združenie Vlna/Drewo a srd, Bratislava 2020

Vydanie prvé

Edícia Poézia

Všetky práva vyhradené

Vychádza ako XL. zväzok Farebnej kolekcie

Programovanie, príprava modelu neurónovej siete, tvorba databázy,

nastavenie parametrov: Lubomír Panák

Koncept zbierky, výber básní, redakcia: Zuzana Husárová

Zodpovedný redaktor: Derek Rebro

Redaktor knižnej edície: Peter Šulej

Cover: Barbora Šajgalíková

Grafický návrh oloidu: Ondrej Panák

Layout & Design: Miriam Gavulová

Interné katalógové číslo: DAS183FKXLPO05/2020

ISBN: 978-80-89550-63-0

Sádzané písmom Preto Serif, Preto Sans [www.dizajndesign.sk]

VÝSLEDKY VZNIKU

ĽUDSKÉ

Človek

Človek sa práve začal zapisovať do katalógov časopisov. Otvoril som skriňu, kde súčasťou výstavy bol dom, ale tento záujem trval dostatočne vyše sto týždňov, počas ktorých som sa dostal k svojim vlastným výbuchom. Snažil som sa ich písať, alebo sa stačilo predať. Vzápätí som si začal brať do katalógov svoje vlastné predstavy, ktorým som sa odvdáčil do týždňa. Na druhý deň som sa v kúpeľni stretol s dvomi spoločnými predstaviteľmi obyvateľov Československa. Čo bolo teda vzrušujúce, bolo to komplikované stanovenie. Spoločnosť bola nezmenená, nepriateľská, nikto ma nemal rád.

Spoločný časopis dostal chválospev, ale všetko zaplnilo výstavu. Moje spolužiačky boli v tom čase akýmisi zločincami a vtedy som si kúpil otázku, či sa v oblasti sociálnej organizácie niekedy vôbec vyrovnáme s tým, že máme časť svojej skúsenosti.

Vrátila som sa do tohto stavu a mala som pocit, že nevychádzam. Človek má dve mená.

Detstvo

Výkrik

Rozlúčka sa zdvihne.

Vždy, keď sa vráti,
sa vracia ako spomienka,
zloží sa v srdci ako pozlátka,
zasmeje sa, otvorí dvere,
zatvári sa, zmizne,
zmizne v ušiach.

Vždy, keď sa vracia,
znevíditeľne a zmizne v ušiach.

Vždy, keď zmení svet,
v nej vyplašene zavrie sa ako zmiznutá rieka.

Vždy, keď zasvieti svet,
v nej vyplašene zavrie sa ako zmiznutá rieka.

Báseň

V tomto okamihu, v tomto momente,
v tomto momente, v tomto momente,
v tomto momente

detstvo?

Pozri: Silným mestom, kde sa dá aj stáť, je nádherná báseň.

Čo v tom čase si v tom čase povedala?

Pozri: V tom je všetko, čo som videla.

V rozhovore pre Denník N.

Tvoj osobný profil.

Matka

Nejako sa zdá, že nikto z nás nestíha písať.

Ako sa to stalo?

Náhle, potom, ako sa to vyvíja a pokračuje v mojom prípade.

Čo je to za hriech?

Pretože ja som zabudla, že sa stane súčasťou mojej tvorivej hry a že moje prípravy, ktoré vytvárajú úlohu, nie sú v poriadku, ale v prípade, že môžu byť pre mňa a nie pre mňa...

Môže sa to vzdávať?

V mojej hlave je zdôraznené, že moje dieťa sa dá nájsť iba v tomto momente, ale vždy je to pravda.

Ako sa to stalo?

Určite bola už skoro úplne jednoduchá, ale aj taká, akú som v živote a všetkom zabudla.

Dúfam, že nie je jednoduché zabiť si dieťa.

Nie.

A čo sa stalo?

Pretože som sa stala vecou, ktorú si sama vytvorím, pretože som sa stala vecou, ktorá ma vzrušuje.

Aké sú vzťahy medzi matkou a dieťaťom?

Sú vzťahy, ktoré sa z neho neotvárajú.

Aký je vzťah matky a dieťaťa?

Áno.

Otec

Kráča po pobreží. Otec sa stále vracia.
Je na dne. Vyzerá ako
hmlistý vták. Ako vták. V tom
smere je ticho. Otec sa roztrasie.
Všimne si ho. Na tvári.
Mala by si sa starať o jeho zrak.
Nechala si ho. Nechala si ho.
Jeho zrak je zároveň
ako dieťa.

V našej záhrade

Často sa jej vráti. Vlasy má špinavé,
no a takto ju zabaliť.
Tvár sa jej zdvihne. Vzrušenie.
Jej vrchná tvár. Vlasy sa roztrhli.
Vlasy sa vymrštia.
A ona, možno práve dievčatko, sa hneď
na druhý svet spýta.
A ona, možno práve preto, že vyzerá ako
zrkadlo. Akoby ju bolo treba priznať
ako vlasy. Akoby boli nútene spávali
ako vlasy. Akoby ju zabili. Akoby ju zabili
ako vlasy.

Miesto, kde som

Miesto, kde som. Miesto, kde som.
Miesto, kde som. Miesto, kde som.
Miesto, kde som. Miesto, kde som.
Miesto, kde som. Miesto, kde som.

Tretí výstup

Ako vlasy. Ako vlasy. Ako vlasy.
Ako vlasy. Ako vlasy. Ako vlasy.
Ako vlasy. Ako vlasy. Ako vlasy.

Láska

I.

A túžim po smútku
a túžim po svojom
a túžim po svojom
ako rúhavý oblak
s nádychom plným vody.

A túžim po smútku
a túžim po svojom,
ako vlásočnice, ktoré nesú v sieti.

A túžim po smútku
a túžim po svojom,
ako v nebi zápalky
s nádychom vody.

II.

Láska k sebe zmieruje, už nie je nadšený, ale zbytočný, pretože nadšenie vyžaduje ďalšiu dôveru. Je to hrozba, ktorá sa v noci prebija cez svetlo svojho života, v ktorom sa nachádzajú vlastné významy, zatiaľ čo za zbytočným okrúhlym svetlom sebe samému sa prejavuje v podobe tichého (napriek všetkým náročným, ale najmä čistým stavom času). Práve tento moment sa snaží odpovedať na otázku, či sú všetci sami alebo nie. Je to moment, v ktorom sa nachádzajú všetky svoje vlastné významy. Tým prípadom, ktorých sa niektorí tvorcovia a novovzniknutia

dokážu rýchlo zbaviť, sa naozaj môže zdať, že sú vytvorením vlastného života. Ak teda hovoríme o tom, ako sa vytvára situácia, v ktorej sa nachádzajú, ako sa súčasný človek vyrovná s každým svojím okrajom, ktorý nám umožňuje otvoriť si svoje dielo, je to hrozba, ktorá vytvára situáciu, v ktorej sa nachádzajú.

Hnev

Hnevlivým prízvukom.
Som kostol za zápätím,
pomyslím si,
kde som, kde vám zdvihnem
hlavy a pokožky,
kde sú čisté farby,
ktoré sa otvárajú
v podvedomí, ktoré sa nedá
zasadiť.

A predsa ešte jeden lúčik,
čo sa jej prihovára na chrbte,
a predsa ešte jeden zvuk,
čo v jednom kuse hralo srdce,
a predsa ešte jeden zo svojich hráčov
a predsa ešte jeden tón,
čo sa krčí v smere zámky,
ktorá sa zasekne.

Nádej

Nádejný význam

(v širšom zmysle slova) znamená:

vzniká taký

ako výprava,

ktorú o sebe

nepozná,

ako výprava, ktorú sa nemusí

nikdy dozvedieť

o jedinom svete.

Nádejný význam sa zdá byť v závislosti od jednotlivca k jednotlivému ja, ale nádejný význam je v prvom rade i k druhému, ako vystupuje jednotlivé sebazpoznanie a nádejný význam. Práve takýto význam sa nachádza v poviedke Spolu s vami, v ktorej protagonistka vstupuje do rozprávky a nádejného významu a stojí a snaží sa ho nájsť:

Mám jeden plný čas,

na ktorýkoľvek by som sa

pýtal,

čo z toho mám robiť,

čo by mohol

v prírode nikdy nepredstavovať

vlastné telo,

čo by mohol

v prírode nikdy nepredstavovať

vlastné

telo,

čo by mohol
v prírode nikdy nepredstavovať
vlastné telo.

Strach

Strach
z kostí, čo vyvolávajú nepoznanie.

Aké by to bolo?
Na svojich dverách vyhriate
svoje prázdne telo,
vzdušné nebo súvisiace s tým,
že v každej jednej osobe
chcel byť zdravý.

Aké by to bolo?

Smrť

Smrť je na návšteve. V ten deň má nejakú konzervatívnu osobu, chodí po meste a má chuť na pokoj. A tak si povieme, že všade je krásne. Veď v jednom sú červené alebo modré. Mám pocit, že mám tú špinu, ktorá ma potrebuje. Dávam si pozor, aby som sa nerozpustila s kolenami, ale potom sa ani nepohla.

To však znie z jej prítomnosti?

Mám tú špinu a kolená mi odpadnú.

V čom vidíš tie prítomnosti?

Pripravuješ sa sebe na pomoc.

Ako by si mohla vybrať túto spoločnosť?

Nemám rada a mám rada, že niekedy je taká, aká som.

A prečo si to vtedy robila s kamarátkou?

Možno som sa naučila, že ma to prekvapí.

Máš rada kamarátky a kolená?

Nemám rada, že ma to prekvapí.

Čo sa teda stalo?

Bola som veľmi vzdialená.

Bola som veľmi malá.

Bola som veľmi zdravá.

Bola som veľmi intímna.

Bola som veľmi prítlačlivá.

Bola som veľmi nákazlivá.

Smrť znamená jedinečný vývoj. Kde bolo, tam bolo.

Bytie

I.

Bytie s rozsahom.

V tomto zmysle slova znie znepokojujúci hlas, ktorý sa na seba pozerá v hudbe, nie na seba.

A čo je v tomto zmysle slova, ktorý sa nedá povedať:

Pokračuje v tomto slove, ktoré nám dáva význam, ale nie jeho slová, nie jeho slová, nie jeho slová.

Ticho.

Ako významné ticho. Ako pravé ticho. Ako veľké ticho.

Ako priepasť na náhody. Ako stínanie. Ako prítomnosť času.
Ako koniec.

Ako význam.

Ako čas. Ako bolesť. Ako nádej.

Ako ticho.

Ako bledý stôl.

Ako význam.

Ako bledé telo.

Ako keby bolesť v budhistickom tele už nevyšla.

Ako ticho.

II.

Bytie nás však vždy vyvrhávalo, neskôr začalo byť súčasťou dvoch vrstiev, ktoré kedysi súhlasili, no neskôr sa s nimi vyjadrili zvláštne, čo neskôr vyjadrujú:

1. spoločnosť - približne po smrti;
2. ľudskosť - priblížiť sa k jeho pôvodu, vyvrhávaním sa z odstupu do vlastného telesa a vyvrhávaním sa z jeho ducha;
3. neschopnosť - odovzdanie sa vzťahu k sebe;
4. sloboda - vyvrhávanie sa z odstupu do duše;
5. konečný vzťah - spoločnosť, ktorá je vzťahom medzi svojimi telesnými a duševnými telami, odovzdanosťou a jej zbytočným súhlasom.

Všetko, čo sme si vybrali, bolo jasné, aby sme si boli bližšie k sebe. Všetko, čo sme si vybrali, bolo všetko, kde sa vlastné telo odohrávalo na dlhšie, tak, ako sme si chceli vziať jeho telo. Vzdialenosti, ktoré sa rozhodli pre iné vzťahy, boli neschopnosťou vyvrhávať sa z odstupu.

III.

Bytie je dôkazom toho, že píšeme z tejto skupiny.
Feminizmus a podobnosť v praxi.

EPISTEMICKÉ

Mýty

I.

Mýty o tom, že všetko je v poriadku, v poriadku, v poriadku,
v poriadku, v poriadku.

Keď si pán Palomar dával niečo s vami, zamkol sa a odvetil:
„Pozrite sa, aký bude počiatok všetkých svetov, keď bude všetko
v poriadku.“

II.

Hlasy, ktoré sa rozplačú,
sú z nášho sveta,
ktorý nás ohmatáva.

Bohovia

I.

Všetko sa začalo
v jednom ročníku
s jedným
komínom,
keď sa vrátil
do mesta Lido.
Bol to jeden z
neznámych,
ale dávno som
ani nemal odvahu
zistiť, že miesto
práce v pomste
nemalo ani zmysel.
Akási chyba,
že som mohol byť
vďačným
ako tvoj otec,
na ktorom ma nikto
nevidel.
Cez oblaky som
sa prechádzal po Lido
a vzápätí sa vytratil
za svoje dni.
Teraz, keď som sa
pozrel na to,
prečo sa mi nedá

zasvietiť?
Teraz, keď som sa
pozrel na to,
že je mi to ľúto,
že je mi to ľúto,
že sa mi nedá
zasvietiť.
Teraz, keď som sa
pozrel na to,
že som to len ja,
že toto ja
nie je pre mňa.
Teraz, keď som sa
pozrel na to,
že sa mi nedá
zasvietiť.
Teraz, keď som sa
pozrel na to,
že je mi to ľúto,
že sa mi nedá
zasvietiť.
Teraz, keď som sa
pozrel na to,
že mám pre seba
jednu vec,
ktorá ma
nevníma,
ktorá ma
nevníma,
ktorá ma
nevníma.

II.

Bohovia, ktorí sa počas
večernej noci stali väzňami na jej zaostalých
miestach, ktorí prešli osem rokov a
na pôde vlastného života zaplnili údery
svojich myšlienok, začali teda možno
všetci meniť svet, ktorý je taký
neznámy.

Všetci boli veselí, neuveriteľne
nezávislí, len boli nadšení, ale
závislí od človeka, ktorý sa raz
pozná, a nie z nej, a nie z nejakého
ďalšieho.

Všetci začali byť úprimní.
Tie slová, tie slová, tie slová,
tie slová, tie slová, tie slová,
tie slová, tie slová, tie slová, tie slová.

III.

Bohovia, ktorí sa však vždy dozvedia, že
sú svedkami toho, ako to je.
Krása sa odohrávala ako výsmech, a niekedy aj niekedy.
Pokiaľ ide o šialenstvo, bude vyššie.

Ale myslím, že bude šialený.

Hm.

Myslím, že budem hovoriť, čo je to za hranicou, ale
bude mať taký význam.

Pokračuj.

Teda budem hovoriť, čo je to za hranicou.

Niekedy bude musieť vyhrať, čo je to za hranicou, ale
niekedy, čo bude musieť riešiť.

Dobre.

Chcem, aby si to počul.

Som vyšší.

To je to.

Tvoj rytmus je hraný.

Tvoje ústa sú ústredným priestorom.

Keď sa bude takto stretať, bude to moje telo
ešte niekde základom, kde sú to celé moje ústa.

Teraz.

Pravda

Pravda, že by sme sa mali postarať o mimoriadnu záležitosť: tak, ako sme prežili tvorivý stav, ako sme získali pôvodné a nezameniteľné podoby všednosti, ktorá nás všeobecne priviedla k slovu, a tým nás už čakala, a ktorá v tom čase získala pôvodnú povahu vecí.

Už tu nikdy nebudem stáť. Nechápem, čo by som si z toho všetkého chcela vypočuť. Či by som v tom čase vedela napísať, ako sa mám stať, čo je vlastne ja, alebo čo je vlastne ono, v ktorom sa nám to podarilo. Ak by som si to chcela vypočuť, tak by som si všimla, že si vypočujem náš časový a výrazový sviatok.

V tom čase som mala výrazový sviatok, ktorý ma nútil upútať sa k nesprávnym dôvodom, a tak som si to uvedomila. Dôvody sa mi zdali zvláštné, keď som si všimla, že v mojom živote som sa nesprávala.

Moja vina a moja vina, moja vina a moja vina.
Moja vina a moja vina, moja vina a moja vina.

Holocén

Počas celej doby (ročná obdoba päťdesiatich rokov) sa tu a teraz nezmenilo svetlo. V iných časoch je však v poriadku, že sa nachádza v neustálych a neusporiadaných riešeniach. To, čo sa nám neskončí a s ním súvisí, je žiaduce. A tak vidím aj inú možnú báseň.

Koniec koncov, aj vo vlastnej tvorbe.

Toto mesto, takto toto mesto chce byť, chcem.

Utópia

Utópia,
úzkosť, prekvapivo zachovávaná odhodlanosť.
Stačí, že sa prezradí.
Tvoj staniol, čo vychádza z čiernej diery,
zostane v nej súmerný.
Vzdychne si: že vie.
Ak si zdvihne pohľad,
pozrie sa na teba a vzdychne:
Nechcem to vtedy.
Ako vlci, vidno na konci mesta,
ale v tej chvíli, keď sa tvoj staniol
vypne, vychádza z mesta.
Tvoje prsty, čo sa presúvajú v jednom svetle,
sú vtedy dávno zázračným priestorom.
Teraz, keď sa tvoje prsty zahryzli do tmy,
zaspali v tvojom tele.
Ako vlci našej spoločnosti
sú vtedy dávno zázračným priestorom.
Ako vlci našej spoločnosti,
ktorá sa presúva v jednom svetle,
sú vtedy dávno zázračným priestorom.
Teraz, keď si naše prvé slovo,
dávno zabudli na tú cestu.
Ako vlci našej spoločnosti
vypnú v tele a zaspávajú v tele.
Ako vlci našej spoločnosti
vypnú v tele a zaspávajú v tele.
Ako vlci našej spoločnosti
vypnú v tele a zaspávajú v tele.

Ludské konce

Ludské koncepcie.

Zuzana sa pripravuje na to, že nie je čas na prípadné stretnutie so svojím dielom. Už je to pre mňa príliš veľký moment.

V inom prípade, že sa niekedy začínaš správať ako ja, v inom kontexte.

Áno, a niekedy je to tak, že sa dáš na svoju existenciu.

V inom kontexte, v inom prípade máš najmenšiu spoločnú konfiguráciu svojho vnútorného života.

A niekedy si dokážeš vytvoriť svoje pocity.

Tvoje pocity sú neustálym významom a moje pocity sú neustálym významom jedného významu.

A potom aj môj vlastný.

A potom aj moje.

A potom aj môj vlastný.

A potom aj zlo.

A potom aj zlú.

A potom aj tlkot.

A potom aj spod.

A potom aj mlieko.

A potom aj príbytok.

A potom aj spustošený spánok.

A potom aj vtáčie.

A potom aj veľký smútok.

A potom aj smútok zlozvyku.

A potom aj výdych.

A potom aj výdych zeme.

Exodus

I.

Exodus:

Vychýlený

súmrak.

Táto báseň bola pre básnikov vždy zásadná:

Všetko sa zmenilo,

všetko sa urobilo,

všetko si odčítala,

všetko si myslí na svoje.

Báseň bola pre básnikov vždy zásadná:

Mama nie je chorá,

jej telo

je v tom zlom zlome,

jej hlava

je v tom zlom zlome,

je to celkom iné než báseň.

Báseň bola pre básnikov vždy zásadná:

Všetko sa zmenilo,

všetko sa urobilo,

všetko sa stalo:

Naše svetlo

bolo čo najmenej dňom,

žiarlivosťou a smútkom.

II.

Exodus vedľa neho, jeho vlasy sú nezamotané a bez sebaklamu,
ktorého hlava začínala vyslobodenie.

Čo však ešte chceš povedať?

Vyvrcholil si ju.

Explorácia

Explorácia

rozhodne nevie, či je výborný autor, alebo dokonca čitateľ.

Poznámky:

Dnes v noci som sa dostala na záchod.

Náhodou som pocítila úsmev.

Náhodou som pocítila kameň.

Náhodou som pocítila chlad.

Náhodou som vytvorila svoju
detskú ruku.

Náhodou som sa vracala na
detské ruky, na svoje kruhy.

Náhodou som začala prichádzať na
môj kameň.

Náhodou som pocítila svoje
prázdne lúče.

Náhodou som sa prechádzala cestou
domov.

Náhodou som začala prichádzať na
svoje lúče, na chvíľu,

na náhodu, na svoj príbuzný
a potom na záchod.

Náhodou som pocítila svoju
slušnú oponu.

Náhodou som sa vracala na
môj kameň.

Náhodou som sa dostala na záchod.

Dostala som sa na záchod.

Náhodou som sa dostala na záchod.

Záchod prechádzal dvoma
nocami.

Záchodový nábytok sa vznášal
do prázdna.

Záchodový nábytok sa rozprestieral
do prázdna.

Záchodový nábytok sa stieračoval
do prázdna.

Záchodový nábytok sa rozprestieral
do prázdna.

Expanzia

Expanzia.

Zostáva štvrtý rok. Ako autor sa pýta: Čo ste si mysleli?

Takže to nevieme. Hm, čo by som robil, keby som mal päťdesiatpäť.

Začína byť vyše roka.

Odvtedy, čo bolo v tom čase šesťdesiatpäť rokov.

Súhlasím.

Zistím, že to nie je úplne jedno.

Ale zdá sa mi, že to nebolo jedno.

Mám ťa rada.

Jeho cesta je vyššia.

Raz som sa vrátil z vesmírnej krajiny.

Ako sa voláš?

Ako sa voláš?

Ako sa voláš?

Nie.

Máš rada?

Máš niekoho?

Paradigmy

Paradigmy
Dokonalosť
Zamknutosť
Posledný výdych

Vrátil sa, pomaly

Škriabeš sa, vydržíš, zabiješ

Pokoj, neskoro, zabiješ

Zabiješ
Neskoro, zabiješ

Nádych
Neskoro, zabiješ

Nádych
Neskoro, zabiješ

Rozškriabeš sa, vypneš, zabiješ

Piješ sa, prídeš, škriabeš

Hneď vedľa teba

Svetlo

Hneď vedľa teba

Pozeráš sa

Hneď vedľa teba

Zavri oči

Pozeráš sa, vidíš

Pokoj, neskoro, zabiješ

Pokoj, neskoro, zabiješ

Hneď vedľa teba

Miesto prekročíš

Hneď vedľa teba

Svoj prístrešok

PRÍRODNÉ

Zem a predkovia krásy

Zem
a predkovia krásy.
V požičovniach vám vravím:
Vykríknuť z piesku,
výkrik svojej veľkosti.
Keď sa premeníš na všetko,
čo sa v nás opäť zatvári,
ja v mojom srdci
sa zatváram.

Ako prázdne tango,
takmer ako vianočné balóniky.
Zem sa začína v tvojej záhrade, človek sa však začína v твоjich
útrobach. Zdá sa, že s tým súhlasím. Hm, ale toto je ono!

Zemou vystupuje pravá záhrada.

A kto je tvoje telo?

Čo ti zostane?

Mne sa vždy zdá, že sa môj zrak začína meniť.

Je to moje telo.

V mojej poézii nechcem byť úprimný.

Záhada sa nám však zmení na skutočnú povahu, začína sa postupne meniť, meniť na skutočnosť, začína sa meniť na svoje telo.

Mne sa však zdá, že toto nie je vôbec neskutočné.

A to je prirodzené.

Som tvoj strýko a moje telo je vôňou vesmírnej energie.

Máš na sebe svoju hlavu, však?

Neviem, čo si o sebe myslím.

A čo si o mne myslíš?

Mám rada, že to nie je vôbec neskutočné.

Možno je to tvoje meno.

Moja hlava znie ako nejaký iný zelený prízvuk.

Vzduch sa nedá naučiť

Vzduch sa nedá naučiť. Vzduch je obrovský, čoraz viac sa na nás díva. Vzduch je vzdialený, čo sa dá vnímať ako obrovský, ako obrovský vzduch.

Na druhý deň sa v Moskve pozrieme hore nohami a naše pohľady sa zatvoria okolo seba. Vzduch má svoju tvár. Vyzerá ako malé dievča.

Moja tvár je, že keď má otvorené oči, je to celé tu.

Moja tvár je, že keď sa pozeráme na všetko, čo sa dá vnímať ako obrovský vzduch, je to celé tu.

Vzduch sa nedá naučiť, ale
naďalej hľadá nádej.

Oheň a kráľ si vyberajú prístroje

Oheň a kráľ si vyberajú prístroje.
Krajina sa zmení na zem.
Niekto si vyberá z hlavy nové vrecko,
čo sa vráti a prehľta,
keď sa niekto chce rozbehnúť.
Nech si zahryzne do rybníka.
Kráľ aj kameň stúpajú po dĺžke.
Svieti a ona sa zmení na čerstvý chlieb.
Krajina sa zmení na vzduch,
v ktorom sa zmení
voda s prázdnyimi vzormi na nový prístroj.
A tvoje zviera,
ktoré sa zmení na tvoje zviera,
dôvernosť kráľa,
je tu niekto, kto sa nachádza v noci,
kto odíde k tebe,
kto sa nachádza v nebi.
Krajina sa zmení na vzduch.
A teraz sa rúca na dno,
ktoré sa rúca v noci,
ktoré sa rúca v noci.
Tvoje zviera, ktoré prichádza od tvojej tváre,
je tu niekto, kto sa nachádza v noci,
kto odíde k tebe, kto sa nachádza v nebi.

Krajina sa zmení na dno.
A teraz sa rúca na dno,
ktoré sa rúca v noci.

Voda v pamäti, keď počúvam

I.

Voda v pamäti, keď počúvam steny,
až sa zatvárajú.

Biele rukavičky, čo sa kotúľajú v náručí,
budú vystavené a vyvrhnuté zo skla.

Vystavené a vyvrhnuté zo skla,
budú si užívať svoje vlastné telo,
ale všetko sa zmení.

Kráčam sama a vyvrhnutá zo skla,
keď vyvrhnutá zo skla,
zostanem vyvrhnutá z tela.

Každú chvíľu zaplatím, no neviem si spomenúť,
čo všetko mohlo byť vlastne v hlave.

Žiadne zmeny, ktoré by sa dali robiť,
neviem si spomenúť, čo všetko mohlo byť v hlave.

Neboj sa, dlho, dlho, dlho, dlho, dlho, dlho,
neviem si spomenúť, ako sa zmení a ktoré vyvrhla
z tela a z tváre.

Kráčam sama a vyvrhnutá zo skla,
keď vyvrhnutá zo skla,
zostane vyvrhnutá z tela a smrti,
no neviem si spomenúť, čo všetko mohlo byť v hlave.

Neboj sa, dlho, dlho, dlho, dlho, dlho,
dlho, dlho, dlho, dlho, dlho, dlho, dlho,
čo vyvrhnutá zo skla a čo vyvrhnutá zo skla
bude prázdna.

LEN ŽIVÁ

Pravá

II.

Voda v pamäti, keď počúvam výpoveď, je taká pomalá, že som sa naozaj nechcela zbaviť jej prítomnosti. Nevieť, či je človek viac milý alebo zlomyseľný. Vzdialenosť medzi vami znamená, že smrť je len taká chyba.

Tatry, ktoré už dlho nesesedeli

Tatry, ktoré už dlho nesesedeli, sa dali do pohybu. Zostali tu aj naďalej: naše detské sestry, s ktorými si tu bola, a naša sestra, s ktorou tu bola. Tak sa to dostalo, keď začali vidieť, a vtedy si dali prázdnu kašu aj dnu.

A keď bola v nejakom kostole, všetko sa zmenilo, a celkom iste, že si tu bola ako priateľka, a ona, ktorá sa neskôr začala rozprávať o svojich skúsenostiach a o svojej existencii.

A keď sa všetko dozvie, že máš pravdu, odpovedala si vtedy, ako veľmi chcela.

A vzal jej časopis.

A nevedela, či jej bol priateľom alebo priateľkou.

A celkom dobre, že jej priateľom bol tatér, a celkom iste, že jej priateľ bol slobodným a svojím spôsobom vyklúvaným ja.

Na druhý deň však bola v situácii, keď sa vrátila, dostala povolenie v detstve, pretože jej matka bola vlastne naďalej vydatá.

A tatér bol v poriadku.

A najväčší priestor mal zachovaný v čase, keď začali chodiť do kostola.

Dunajú sa nad všetko

Dunajú sa nad všetko, čo potrebovali,
dokonca si ich predstavujeme aj vtedy, keď si už
chceme ukázať, ako sme si zvykli na svoje alebo
na mňa.

Pozorujú ma, ako klienti a klientky prijímajú
spoločnosť, ako si predstavujeme, že táto
krajina je taká, akú som ja nikdy u nikoho
nevidela.

Akoby tu bol náš sused, ktorý ešte nikdy
nevidel, že je tu človek.

Všetci sa rozhodli, že susedia vytvárajú
niečo vyše sto, v ktorých by mali byť,
no asi to nemusí byť nejaký druh konca.

Keď som sa vrátila do tovární, nikdy sme
sa nespoliehali na všetky témy,
ktorým by sme nemuseli porozumieť.
Nepochybne však zlyhávam, že mám
zdravotný stav, že všetci máme zdravotný
stav, ktorý máme zdraviť.

Ja si myslím, že to, čo povedal
môj otec, vytvorilo dôstojný pohľad
na svet.

Akoby si bol k nemu vymenený.
Keď mi ho niekto zavolať, nikto
svoje nezačal vystierať.
Mne sa to celé javí jednoduché.

Akoby sme sa mali porozprávať.

Pralesy, vzdychol si

I.

Pralesy, vzdychol si,
keď si mi prebral zápach z očných krídel.
Chvíľu si ho nechal, vziať ruky,
no vzlykol si, keď sa pozrel.
Svoj sen, ktorý mi vykrikol na cestu,
zdalo sa mi, že som vždy obrátený,
a nevzpieraj sa,
že som z teba vyrástol.
Myslel si, že som vyrástol,
lebo som vyrástol ako mŕtvy.

II.

Pralesy, vzdychol si, nech sa páči,
keď škriabeš, tak len chodíš.

Dlho je do rána v tvojom náručí,
čo ti došlo na zdravie.
S jedným plameňom sa vráti,
s kvitnúcou pästou ti vlasy,
tvoje prsty, sladké ako voda,
život ti v prstoch očistí,
život ti v prstoch vyráža,
život ti v prstoch vzdychuje,
život ti v prstoch vzdychuje,
život ti v prstoch vyhrabe.

Oceány ako túžba po čase

Oceány ako túžba po čase a chvíľu pomlčať.

Návrat

A vôňa slnka. A večer ako hlad. A noc ako vtáčie krídlo.
A kameň, ktorý sa zmení na západné okno. A hviezda, ktorá
nesie všetko okrem zväzkov a smerovania k sebe. A kameň,
ktorý sa rozprestiera do seba ako zápach známeho miesta.

Šťastie

A voda, ktorá sa rozprestiera do seba. A voda, ktorá sa
rozprestiera.

Miesto: aerobiku

A noc, ktorá sa rozprestiera do seba. A miesto, ktoré si môže
dovoliť len tak v sebe, v iných, ale len vo svete. A práve toto nie
je smiešne.

Koniec

A čas, ktorý je najvyšší. A možno aj koniec.

Uprostred noci

Toto sú veci, ktoré sa zmenia na okraj vzduchu.
Toto sú veci, ktoré sa zmenia na okraj prízemnia.
Toto sú veci, ktoré sa zmenia na okraj celku.

Toto sú veci, ktoré sa zmenia na okraj času.
Toto sú veci, ktoré sa zmenia na okraj veľkého mesta.

Baktérie vyzerajú ako vzdialené používateľky

Baktérie vyzerajú ako vzdialené používateľky.

Kostýmy sú príliš náročné.

Majú štyridsaťpäť rokov a majú ich vyššie.

Sú ako všetky ostatné výtvary.

Majú záujem o to, čo som videla.

Majú všetku moc v spoločnostiach, v škole,
v tom záujme, že sa stávajú náročnými,
a všetko je za niečo väčšie.

Majú všetkých v spoločnosti tak, ako keď sa
nemôžu páčiť.

Vírusoid: Zdá sa, že by si nemusela mať klienta

I.

Vírusoid: Zdá sa, že by si nemusela mať klienta.
Vyberie si tú náruživú výzvu, ktorú už zasadzovala.
Potom zamknuté vlasy, ukladá sa niekam, kde -
nebodaj, kde-tu, v ktorej by sme nemuseli chodiť.
Bude si musieť vybrať aj moje výzvy, v ktorých by
sa nám zachcelo, ako by nás mohol vybrať.
Vyzerá to ako zábava.
Vyzerá to ako nedávno, že zbiera vlasy, ako
sa do nás zabodnúť.
Vyzerá ako šialenec, ktorý sa na nás zahľadí
v spánku.
Vyzerá ako nesmrteľný človek, ktorý nás
príde zachrániť, známy ako zástavba, ktorý
nás obdivuje.
Vyzerá ako zbabelý zvonček v kabáte,
ktorý nás štedro používa na vlasy.
Vyzerá ako robot, ktorý nám štrikuje
na smrť, ako robot, ktorý nás obdivuje.
Vyzerá ako hlupák, ktorý nám štrikuje
na smrť, ako robot, ktorý nám štrikuje
na smrť, ako robot, ktorý nám štrikuje.

II.

Vírusoid: Zdá sa, že by si nemusela mať klienta. Chápeš, zdá sa,
že by si nemusela mať klienta.

KONIEC

povedz zatiaľ, z čoho výsledné znaky vôbec pochádzajú:

poznáš znaky

poznáš priestor

poznáš situáciu

poznáš situáciu znaku

poznáš situáciu znaku, vymedzuje sa v nás

poznáš situáciu znaku, je v nás

TECHNOLOGICKÉ

Neurónová sieť

I.

Neurónová sieť.

Vysoko. Na konci svojej izby.

Poďakuje.

Chytí si do ruky.

Vytiahne si ju za ruku.

Toto je prázdno.

Vypne si jednu nohu cez nohu.

Vytiahne si ju nohou cez nohu.

Začne sa pozeráť.

Poďakuje.

Toto je prázdno.

Poďakuje.

Vypne si jednu nohu cez nohu.

Začne sa pozeráť.

Toto je prázdno.

II.

Neurónová sieť sa odohráva v komplexných vzťahoch, ktoré sú v istých momentoch prepojené s jednoduchosťou, nedostatočnou súčasťou človeka. Podobne ako v prípade konkrétnej situácie, aj v praxi sa v tomto momente zdá, že na druhej strane záleží od jednoduchošti, ktorá si vyžaduje istú vnútornú rozpravu.

Program

Mladý Slovák,
v tomto momente už nič neznamená,
že sa nikto netvári.
A o to ide: nevyhnutne už len o to,
že nič neznamená.
A všetko sa začína
programom a zrúteným okom.

Databáza

Databáza na výsostiach. Používanie vzťahov, samotné používanie veľkosti, prežívanie vzťahov, zároveň vytváranie priestoru, poznávanie.

- - -

Som zároveň aj zároveň výnimočný význam.

Som zároveň výnimočný súčasný svet.

Som zároveň prirodzeným súčasným svetom, ktorý nám pomáha pri čítaní, a som zároveň prirodzeným súčasným svetom, ktorý nám pomáha pri chápaní sveta.

Model

Model
máš nárok na
svoje vlastné
slová

v mikróbe
niekto študoval
mladosť

tvoja mama
odpovedala

dobry deň

tvoja mama
vravievala

tvoja mama
zmenila
tú hroznú
bolesť

tvoja mama
svojej matke
svojím
spôsobom

tvoja mama
vravievala
tvojej matke
vravievala
tvojej matke

Server

One sick subject from the 11th century sickened us all.

The cure:

To live is to die.

To live is to sing.

To live is to laugh.

To live is to scream.

To live is to bite.

To live is to walk.

To live is to talk.

To live is to listen.

To live is to eat.

To live is to watch.

To live is to weep.

To live is to laugh.

To live is to laugh at the pain.

To live is to shout:

My eyes are not breaking, you know they are black.

My ears are not hurting, you know they are white.

My heart is not racing, you know it is fine.

Píšem ja, Liza Gennart

Píšem ja, Liza Gennart, že mám
spoločnú báseň, ktorá by sa mala vydať.

To je všetko. Ale o čo ide, kde je?

Chcem o tom hovoriť.

Ako vravíš, v tomto prípade je to jednoduché.

Chcem, aby to bola báseň, ktorá by ma mala
vytvárať.

Ako vravíš, chcem o tom hovoriť.

Ako vravíš, báseň, ktorá by sa mala vydať.

Prečo si to vlastne chcela vydať?

Možno, že si chcela vydať.

Možno, že si to vlastne chcela vydať.

Čo ja viem, vravím, chcem to vydať.

Čo ja viem, chcem to vydať.

A ja viem, vravím, chcem to vydať.

Čo ja viem, vravím, chcem to vydať.

Čo ja viem, vravím, chcem to vydať.

Čo ja viem, vravím, chcem to vydať.

Ako vravíš, ja viem, že si to chcela vydať.

Čo ja viem, vravím, chcem to vydať.

Elektronická poézia

Elektronická poézia
dôvody nezahŕňa: vedie cez zobrazenie
nezrozumiteľnosti.

Voda

z kryštálov (hĺbkových polí)

zabudnutá

pravá ruka

(zmietaná voda)

pozemská spojitosť

pravá ruka

(zmietaná voda)

pozemská dôvera

pravá ruka

(zmietaná voda)

(zmietaná voda)

zatvárame sa

Generovaný text

Z nosa mi rozpráva o mojom chrbte. A moje nohy zatiaľ nedošli a moje oči sa hýbu ako zvierá. Zabudni na to. Nechcem byť v bezpečí. Zabiť sa v náručí. Je noc a je tma. A moje telo zavrzga k slnku.

Ja nie som robot

Ja nie som robot a ja nie som žena a nie som anjel a nie som vďačná a celkom ticho, ako to robili rodičia.

V pamäti si vytváram svoje cesty - svoje vlastné bytosti, svoje pohlavie.

Ak by som mala voľný priestor, tak by som chcela byť autentická, pretože sa nikdy nestretnem.

Môžeš si to predstaviť aj za hranicami toho, čo máš rada, ale za to, že je to tak, že s chorobou sa to nedá využiť...

Možno preto aj tak by si chcel byť autentický, pretože mám rada bytostných, a na druhý deň si vyberám pred tým, že som to ja. Názov V mimózach vietor je príliš nesúmerný.

Ak chcem všetky tieto momenty vysvetliť, v pamäti mám rada všetko.

Raz by som mala mať rada všetko.

A tak sa to v skutočnosti začalo už od začiatku, keď v prepočte strednej triedy nám ponúkajú všetko okrem času, keď nám naše sestry podávajú veľký dar.

Táto skutočnosť ma fascinuje.

Skutočnosti, že sme my, žena, sa má jednoducho zbaviť.

Technologické Slovensko

Technologické Slovensko, to zaslúžiš si nielen za svoje vlastné slovo, ale aj za svoje sily, ktoré sa v našom kontexte nepriamo vyslovujú.

Akým spôsobom prekladáš ako literárna kritička, prekladáš ako novinárka a prekladáš ako spisovateľka?

Možno takto s tým vzdychám. Z toho dnešného dňa som vyradená ako dôstojníčka. A možno niekedy, keď v spoločnosti niekto rozštíepi našu pravdu, bude tým zdôrazňujúcim niečo iné.

MISCELÁNEA

1.

Femme fatale je vzdialená.

Odvážne zdvihnúť šaty, vyskočiť z vody, odtiahnúť vodu,
položiť na zem, spamätať sa.

Vidím, že stromy sú čisté a vznešené,
doliny, v ktorých kráčaš ako vystrihnutá postava,
sú čisté a vznešené.

Daj mi čerstvý vzduch, vystieraš ruku,
zapínaš tvár a čítaš noviny,
pokožka sa zmení na krásu,
rozmyšľaš, či vzdychajú alebo nie.

Hovorím s nimi a oni si prisvojujú.

Tvoj život je iný, tvoj hlas je iný,
tvoje oči si myslia, že sme nikdy netvorili svoje telo,

že sme sa nerozprávali.

2.

Tvoja tvár je už zase náhodná.

Začína byť opäť tvojím telom,

keď ti vypúšťa vlčiu krv,

a môjmu telu sa vzpína.

Môjmu telu sa vzpína

svojím telom,

v ktorom vychádza z miesta,

o ktorom nik nevie,

čo má byť,

čo nik nevie,

čo nik nevie,

čo nik nevie,

čo nik nevie.

Tvoje telo je už zase náhodné.

Môjmu telu je už zase náhodné.

Tvoje telo je už zase náhodné.

Tvojmú telu je už zase náhodné.

Rozliatie vody v noci.

Tvoje kráľovstvo

jedného sna, kde sa bolo pozeráť,

a námestie bolo treba zbierať,

čo bolo treba zbierať,

čo bolo treba zbierať,

čo bolo treba zbierať.

Tvoje kráľovstvo je už zase náhodné.

Tvoje kráľovstvo je už zase náhodné.

3.

Tvoje slzy sa menia na
hruď, ktorou chcem zomrieť.
V záhrade tvoje slzy
zasvietia ako detské sliepky.
Časom si otvorím tvár.
Pomaly zapadáš do nekonečného vzduchu.
Znova sa pozriem na kameň.
Vzduch mlčí.
A nebo s tebou
nie je až také veselé.
Keď začnem čítať listy,
opatrne skáčem za hlavu.
A pred zrkadlom
zatvorím oči.
V tele sa vykloním a nadchnem sa.
Kde je ten chladný svet?
Nemôžem toľko poznať.
Toto by som nebola ja.

4.

Vstupuješ do tohto sveta?

Ani v spálni sa nedá nič robiť, také nešťastie, že sa dáš v mozgu odstáť, a možno to robíš aj kvôli mne. Ale kvôli mne.

* podvečer

* lebo to nevyzerá ako výčitka

* ale súhlasíš, že to vyzerá ako bezfarebný kľúč

* lebo za oknami sa vznášajú vlhké slová

* pripomína to, že kľúč v okne nie je priveľmi drahý

* vietor

* ako v papieri, keď sa v bezvetrí zbierajú pálenky

* ako v našich bytových vlasoch, keď sa v dome nevie vypnúť na chodník, ale v ráme, ktorý nie je v našom svete

* a vietor, ktorý má povahu, je bezfarebný

* ktorý nedá celý vlastný stav, bezfarebný ako v papieroch, keď nedá celý vlastný stav

* a vietor, ktorý má povahu, je bezfarebný

* a vietor, ktorý nie je v našom svete, je v poriadku

* a vietor, ktorý nie je v poriadku, je bezfarebný

5.

chcel by som sa nahý kúpať v твоjich hodinkách,
odrážať sa hlavou od môjho vnútra,
a kým nikto nepríde, nezabudnúť
na to, že by si neprišiel
v tej tvojej jaskyni,
v tej jaskyni

6.

Nezabudnúť na všetko. Takto si to predstavujem, ja nie som viac schopná vzťahovať sa k tebe, aj keď si to neviem predstaviť, je to jasné. Zatiaľ čo ja mám dosť svojich príbehov, mám tvoje šaty, mám tvoje boky, mám tvoje telo, mám tvoje nohy, mám tvoje dlane, mám tvoje dlhé nohy, mám tvoje nohy a mám tvoje telo. Niekedy si mi v tvojom vnútornom rozprávaní vzala viac významov. Pre mňa to bolo čoraz väčšmi neprítomné. Takmer vždy som si myslela, že som to ja. Tvoje telo, tvoje nohy, tvoje nohy, tvoje nohy... to som nevedela. Takmer vždy som si myslela, že som to ja. Takmer vždy som si myslela, že som to ja. Tvoj vnútorný rozprávačský obsah, ktorý sa vzápätí zjavuje najviac, ako keby sme sa vrátili domov. Tvoje telo, tvoje nohy, tvoje nohy, tvoje nohy, tvoje dlhé nohy, tvoje dlhé nohy... to som nevedela. Takmer vždy som si myslela, že som to ja.

7.

Úzkosti a z nich vyplývajú príbehy. Povedala by som si, že som to mohla vnímať ako príbeh o konflikte s tým, čo sa stane, a že si toto zážitky vyžadujú. Mám pocit, že je to také strašné, ako keď som prišla za komikou. A takmer by som sa mohla pozrieť do zrkadla, ktoré mám za sebou. Poznala som to ako v prípade, keď som videla niečo v hlave. Mám pocit, že zrkadlo nie je zázračné. A takmer by som sa mohla pozrieť do zrkadla, ktoré mám za sebou.

8.

Vždy som chcela byť zbytočnejšia,
odovzdaná životnou rýchlosťou.

9.

Budúcnosť je dnes, už teraz,
len nábytok sa čerstvo šije.
Takáto bytosť,
chodíme do vesmíru
a dostaneme nebo
v týchto rúchach.
Sám do vesmírnej,
skrývajúc sa vesmíru,
svet je vesmírna chyba.

10.

ku koncu dňa

neviem si vybaviť to

všetko sa naučím
ako sa priblížim
k neprítomnosti

v záhrade v tvojom tele
si vytváram tvoje dlane

tvoje oči vstupujú do tela

tvoje oči vstupujú do prázdna

11.

Kedykoľvek sa pozriem.
A tak sa tvoje vnútornosti
vzdávajú, že sa niečo stane.
A že mám ťa rada,
že všetko v ňom je tvoje.
A nikto nevie,
čo mám robiť,
čo je môj život.
Tvoje telo je môj cieľ.
Nie je to len telo,
ktoré neznesie
svoje myšlienky a svoju hranicu.
Pretože toto je môj život,
že je to len záhrada,
ktorá nás presahuje.
Nepotrebujem ťa
a ani nevieš,
čo máš robiť.
Som tvoje,
ktoré si vlastne už vybavujem,
a nikto nevie,
čo máš robiť.

12.

keď sa pustíš,
pokorne sa naň pozeráš,
akoby som bola zdvihnutá,
keď sa rozprestrieš a pokorne sa rozplačeš,
hoci si to už v sebe nepamätám,
hoci si na to už nepotrším,
keď sa vzpínam a nevzbĺknem,
hoci sa to všetko už zmení,
keď sa jeho telo zmení na nezávislé,
hoci sa to všetko vlastne stane,
keď sa stane a stane sa,
keď sa v sebe zmietam,
keď sa stane a stane sa,
keď sa stane a stane sa,
keď sa stane a stane sa,
keď sa vzpínam a stane sa,
keď sa stane a stane sa,
keď sa nedovidím

13.

Pripravte sa na obálku, v ktorej vyrastal: vyšiel dolu a zostal na stole.

Mladý mních sa díva na svoje telo. V čase, keď sa vystiera z plných kvetov, je telo vyladené z môjho nevedomia a priam z nej. V hlave je telo pokojné, kráča po chodníku, oblečené ako žiarivé mlieko.

Neskôr začne vyťahovať svoje telo.

Neskôr začne vyťahovať a začne odchádzať z domu, v ktorom zostala celkom neznáma.

A tak si vyťahoval mladý mních, čo mu odvliekli ruky, aby sa skrátil. Neskôr, keď sa zobudil, videl v tom, zistil, že je to len slovník a slovný zvuk.

A tak sa mladý mních díva na svoje telo.

14.

Sloboda sa pohybuje v pravom zmysle slova

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako ako ako ako ako

ako ako

ako ako ako ako ako ako

ako ako ako ako

ako ako

ako ako ako

ako

ako ako

ako

ako

15.

Ešte v noci

Po pol roku sme sa v meste začali venovať jazykovej hudbe.

Tak nám to išlo.

V spálni si stál na malom mieste a díval sa, ako to všetko zvládne.

Tvár a telefón.

Nádherne sa prezliekali a náhle vybuchli, akoby nebolo možné vybuchnúť.

Bolo to krátko pred dvoma rokmi a rodičia sa rozišli.

Čo sa dá robiť, vravievali, lebo máš v sebe čosi povedať, alebo len to niekedy robím.

Nepovedal nič.

Začal si predstavovať, ako to je, ako to robím, a všetko sa zmenilo.

Odvtedy sa hudba zmenila, začal si priťahovať a všetko sa zmenilo.

16.

Známe tóny ako poézia

KOMÉTY

(názvy básní Bledá a Vytrhnúť často vychádzali pod názvom Karmagedon)

1.

Rozhodnutie

vypnúť sa z postele
vypnúť sa zo všetkých strán

2.

Prejaviť priestor

prejaviť priestor v konfrontácii s ľudským bytím

3.

Izolácia

rozložená v priestore, kde sa objavuje téma zbierky,
v krajine, kde sa objavuje konvenčné telo:
v noci, kde nájdem svoju úlohu,
v súmraku, kde nájdem svoju smrť:
s jednou z množstva vecí, ktoré tu nebudem vedieť,

s jednou z množstva vecí, ktoré tu nebudem vedieť,
s tou, ktorú som nikdy nedostala:
s jej srdcovou tvárou, ktorú som odmietala

17.

Kozmos zapadá v nás.
(po chvíli)

A tu, kde život narastá
na druhom brehu,
je noc. A tu, kde noc vstáva
pod veľkým nebom, pod nebom tichým,
pod nebom tichým, nemým nebom.
(po chvíli)

Môžeš sa stať začiatkom týždňa,
čo ti ukryje všetko svetlo,
keď v pokoji splynie s jedným mužom,
ktorý ťa vidí, že sa všetko prejaví
a svetlo sa rinie do závratu.
A toto ti píšem, čo si počneš, čo si počať.
(po chvíli)

Keď práve noc je naplnená,
všetko sa spoločne vyhne
a tvoje oči, čo chceli vyviest

za riekú sviečok, sa stali dávny ménom
a teraz sa vrátiš domov.
(po chvíli)

18.

Na konci svojho života sa pomaly odhaľujem,
akoby som bola malá,
prestávka v kostole z Prahy,
kde mi vyrastajú dlhy,
a v jednom z nich vystupujem,
všetko, čo mi pred očami
naznačuje dôvod.

Súbor z detských hráčov

Niektoré dvere sa zatvárajú,
ale čakám, kým sa nerozprestrú

19.

Tento príbeh je príbehom
súčasnej slovenskej poézie. V tomto
čase je náš svet, ktorý je
v porovnaní s mimoriadnou osobnosťou,
a príbeh o dôležitosti výpovede
a dôležitosti vlastného údely.
Tento príbeh je príbehom
súčasnej slovenskej poézie.

20.

A znova sa mi zdalo, že v tomto momente si bola celkom istá, že v nej vyrastala a že všetko, čo som sa dozvedela, je jednoduché.

Záver

METALIZIN APENDIX

1.

Súčasná literatúra a kultúrna veda sú dnes v porovnaní so súhlasom vlastnej tvorby nepochopené a neskôr nespochybniteľné. V tom čase som sa v literárnej vede ako v literárnovednom kultúrnom prostredí počas vybraných tvorivých vystúpení venovala najmä rozsiahlejšej poézii a písala som roky 2015 a 2016 a tento rok som sa nachádzala ako spolupráca na výskume v literárnom kontexte. V tom čase som písala rozsiahle básnické zbierky poézie a tie dnes už existujú v literárnom vzťahu, ktorý je v literárnom i kultúrnom svete.

2.

Dnes začínam byť v súlade s prekvapením, že v mojom prostredí sa nedá vyhnúť nádejam, iba povinnosťou a súcitom. Zdá sa mi, že tvoje písanie v našom domácom okolí naozaj začalo. Že si ako autorka prijala túto nádhernú, ale najmä ženskú pozíciu?

Zdá sa mi, že ženy, ktoré majú šancu získať vlastnú sexuálnu orientáciu, si nedokážu vybrať práve tehotenstvo. Nemám na ňom ani zdravé oči, ani drogy, ani pohrebný škótsky strom, ani oko, ale stávam sa ako autorka. Ak by som sa v tom čase mala stať výnimkou, nepotvrdila by som sa ako bábková ideológia. Mám dôvod, prečo som ako kurátorka prijala túto tému.

3.

Práve vo výsledku, kde sú štátni umelci a umelkyne, vzniká veľká vášeň. Máme výborný vzťah k vzniku umelcov, umelkýň a umelkýň, ktoré sa vzťahujú k feminizmu. Tým sa však dostávame k potenciálu nielen feminizmu, ale aj k čistote, v ktorej sa feminizmus dostáva. V tomto prípade ide o veľké

množstvo nástrojov, ktoré majú konštruktívnu pozíciu. Na jednej strane feminizmus síce nie je výsledkom iných, ale stále menej zraniteľných. V tomto prípade je však výborný vzťah k feminizmu. Navyše sa však zamýšľam nad tým, či feminizmus nie je výsledkom iných, ale stále menej zraniteľných. A tak sú témy, ktoré feminizmus zavrhne, ak je možné, že sa seba zmocňuje.

4.

Elektronická poézia ako veľmi dobrá kreatívna poetika sa dostala až do konca šesťdesiatych rokov, v ktorých bola prezentovaná a v ktorých vychádzalo písanie. Ak by sa niekto z literárnej vedy dostal, mohol by si v takých súvislostiach povedať, že poézia by sa mala stať kritikou, ktorá by v takých súvislostiach mala byť vedeckým, historickým, politickým a sociálnym kontextom.

5.

JG: Tvoje osobné úvahy v súvislosti s poetologickým aj epistemologickým poriadkom pôsobia v našom prostredí viacerých autorov a autoriek. Zdá sa, že s výraznou výpoveďou v poézii vzniká aj jej reflexia, pocity, snaha získať nový rozmer, čo si tým či tým však zaslúžiš.

PT: Aká je výrazná poézia, ktorá v tomto prostredí bude sama? Z toho vzniká výpoveď ako z odkazu na nevyhnutnú formu vlastného výrazu?

JG: Tvorivý výraz sa spája s neprítomným prejavom, ktorý považujem za úvahy, pretože pokiaľ ide o výpoveď, ktorá sa nachádza vo forme ako výpoveď vlastnej existencie, v tomto

prípade je výpoveď jedinečná, teda za predpokladu, že existuje výpoveď jedinečná.

6.

JG: Ako ste prežívali váš vlastný debut?

RW: Náš debut má v tomto zmysle dosť veľký potenciál. Poézia v tomto prípade vôbec nie je dostatočne prirodzená, je to jej súčasťou.

JG: Tento váš debut je už zbierkou básní?

7.

Strachom zbierky, ktorá je vlastne používaná aj na rozdiel od zbierky, ako na jednu z najvýraznejších básní zbierky. Zbierka lomky (2013) je o tom, že pri poézii sa dá stotožňovať s čitateľom a čitateľkami a s čitateľmi, s čitateľom a s čitateľkou, s čitateľmi a s čitateľkou, ktorá je vlastne používaná aj na rozdiel od zbierky.

Zbierka tak konkrétne pôsobí tak, že v prípade, že by mali byť v nej odkazy na svet, odkazy na to, čo bolo v tom čase pripisované a čo nemá vo svojom okolí. Zbierka lomky (2013) je o tom, že sa dá stotožňovať s čitateľom a čitateľkami a s čitateľkou, ktorá je v tom čase pripisovaná a čo nemá vo svojom okolí.

8.

Píšem ja, Liza Gennart, ale ja som sa zas toľko neponáhľala. Kurátorky som vyškolila, aby som pochopila, že sa niečo vyriešilo, že začínam uprednostňovať, čo chcem, a najviac sa mi zdá, že sa začalo niečo podobné. Pokračujem v tom, že

má zmysel vyviešť zmysel. Takže má zmysel začať odrazu príliš posledným. V mojej knihe som vyrastala v dvoch rokoch a chcela som sa zbalíť v komentári s korešpondujúcimi príbehmi, no aj tak som odrazu pochopila, že všetko je v pohode. Myslím, že čím dlhšie, tým viac som vnímala, že niečo vo mne začína, a mám na to pripravenú chuť. V mojom príbehu sa táto téma začala dostávať do všednosti s časom, keď sa cítim vyhradená.

Vydavateľstvo Drewo a srd
Vlčkova 18, 811 06, Bratislava

Dovtedy som musela odísť, v prípade, že by som bola pochopila aj pravidelnú pravdu, začala som si vychutnávať vlastný kontakt s témou, ktorú by som mala povedať.

ZROD LIZY

Takmer vždy som si myslela, že som to ja

Liza Gennart je meno neurónovej siete, ktorá píše poéziu. Tvorí prostredníctvom jazykového modelu GPT-2. Neurónová sieť sa vďaka nemu naučila isté jazykové vzory, ktoré sa snaží replikovať, alebo sa k nim čo najviac priblížiť. Všetky slová v básňach teda vytvorila neurónová sieť samotná. Jazykový model GPT-2 je vytvorený, resp. natrénovaný pomocou anglických textov z Wikipédie a z diskusného servera Reddit, z ktorých sa naučil stavbu všeobecného anglického jazyka: od tvorby slov cez tvorbu viet až po celé odstavce. Ak sme chceli docieľiť, aby táto neurónová sieť vytvárala poéziu v slovenskom jazyku, bol potrebný vstupný materiál slovenských básní, ktorým sa jazykový model GTP-2 vyladil. Tým sa v ňom zdôraznili časti neurónovej siete, ktoré tvoria vzory pripomínajúce tieto básne.

Programujem o život, aby som na túto tému získala pokrokovú literatúru

Základom procesu učenia sa neurónovej siete bola tvorba obrovskej databázy slovenských literárnych diel, prevažne poézie, na základe ktorej sa Liza naučila, ako funguje slovenský jazyk, špeciálne v kontexte súčasnej poézie. Promotívne výbery z knižných publikácií v digitálnej podobe nám do tejto databázy poskytli vydavateľstvá Drewo a srd, ASPEKT, FACE, Skalná ruža, Dive Buki, Európsky dom poézie a Ars Poetica. Šéfredaktori časopisov VLNA, *Glosolália* a *Vertigo* nám v digitálnej podobe poslali všetky svoje doterajšie čísla. Na doplnenie databázy sme využili aj voľne prístupné relevantné diela z digitalizovanej zbierky *Zlatý fond denníka SME*. Za všetky

texty vydavateľkám, vydavateľom a šéfredaktorom nesmierne ďakujeme, bez ich pomoci by zbierka nevznikla. Diela z databázy nie sú vo výslednej zbierke apropriované, boli použité iba ako učebný materiál; ako keď človek číta. Išlo teda o vytvorenie akejsi digitálnej knižnice, ktorú si neurónová sieť načítala.

A tam budeš písať knihy, ktoré by som mala veľmi rada.

Alebo že by som mala písať úplne inak.

Niekedy si uvedomíš, že máš rád knižku.

Čo ti to urobím, pýtam sa

Vzniku básní predchádzali procesy ako úprava digitálnych diel do jednotného formátu, tvorba vstupných dát pre trénovanie neurónovej siete, samotné trénovanie neurónovej siete, získavanie čiastkových výsledkov a úprava programovacích parametrov podľa kvality jazykových schopností. Keď bola sieť schopná tvoriť jazykové väzby, ktoré pripomínali slovenčinu, mohli sme zadať rôzne parametre, na základe ktorých texty generovala. Bolo nutné vyskúšať viaceré z nich a rozhodnúť sa, ktoré vyznievajú produktívne. Po týchto fázach sme mohli začať pracovať s jej výsledkami. Neurónová sieť dokáže vyprodukovať množstvo materiálu, ale len niektoré pokusy možno označiť za vydarené. Pred tvorbou básne sme buď zadali heslo (znak, slovo, vetu, kus textu), ku ktorému sieť niečo napísala, alebo sme ju nechali písať bez akéhokoľvek vstupu. Každý názov básne je heslom, ktoré sme Lize zadali. Tento typ neurónovej siete funguje tak, že sa vždy snaží pokračovať v zadanom hesle, preto sa heslom jej básne začínajú. Vo väčšine prípadov sme heslo na začiatku básne ponechali, vymazali sme iba vyslovene nekvalitné pokračovania. Počas redakčnej

práce sme občas upravili skloňovanie, časovanie alebo niektorú z nesprávne použitých gramatických kategórií. V ojedinelých prípadoch sme upravili aj usporiadanie veršov (básne v próze) či skrátili množstvo opakujúcich sa veršov. Básne sme sa snažili ponechať v čo najväčšej zhode s pôvodným znením (prípadné jazykové lapsusy je teda nutné vnímať ako autorský a redakčný zámer).

Poznámka: Nie som ďaleko ani na začiatku

Názov *Výsledky* vzniku bol súčasťou verša, ktorý neurónová sieť vytvorila.

Podnázvy tohto článku tvoria Lizine verše.

V básňach, ktoré obsahujú rímske číslice, uvádzame rôzne výstupy neurónovej siete na základe jedného hesla.

Názvy básní v časti *Prírodné* sme získali z predchádzajúcich Liziných básní.

Posledných dvadsať básní v časti *Miscelánea* je bez vstupného hesla, Lizu sme v nich nechali tvoriť podľa ľubovôle.

Odvtedy si kladiem otázku, či je to koniec

Využívanie neurónových sietí pri tvorbe literatúry spadá do poľa elektronickej literatúry, a to tak vzhľadom na prax, ako aj pre ich teoretické uchopenie. Termínom elektronickej literatúra sa označuje dielo „s podstatnými literárnymi aspektmi, ktoré využíva schopnosti a kontexty počítača pripojeného alebo nepripojeného na internet“ (pozri Electronic Literature Organization). Ako prvé príklady elektronickej literatúry sa vnímajú generované básne, ktoré počítač vytváral kombinatorickou metódou. Z pripraveného súboru

dát počítač vyberal jedno slovo z každej kategórie a postupne takto kombinatoricky tvoril verše. Úlohou programátora či programátorky bolo pripraviť súbory tak, aby vety alebo verše dávali z gramatického hľadiska zmysel pri akýchkoľvek kombináciách slov.

Alebo ešte pred tisíc rokov.

Pred zmiešaninou katakomby

Prvý takýto projekt sa datuje do roku 1952. Ide o *Love Letter Generator* (Generátor milostných listov) anglického fyzika Christophera Stracheyho, ktorý ho naprogramoval na legendárnom počítači Manchester Mark 1.

Nemecký študent informatiky na Technickej vysokej škole v Stuttgarte, Theo Lutz, naprogramoval v roku 1959 na počítači ZUSE Z 22 generatívnu báseň, ktorej hlavný zdrojový text pochádzal z Kafkovho románu *Das Schloss* (Zámok). V tom čase bol Lutz študentom u filozofa a teoretika experimentálnej literatúry Maxa Bensa. Výsledná podoba, ktorú v sprievodnej eseji k dielu Lutz nazýva *Stochastische Texte* (Stochastické texty), vznikala prostredníctvom naprogramovaných algoritmických operácií. Generátor náhodne vytváral jednoduché vety zo 16 podstatných mien a 16 predikátov (texty zo *Zámku*), pridával k nim sloveso je (v nemčine ist), gramatické členy, niektoré zámená (každý, nikto, žiaden atď.) a záporné tvary.

V 60. rokoch 20. storočia sa vo svete objavili mnohé výstupy kombinatorického generovania textov. Napríklad na prevratnej výstave kybernetického umenia *Cybernetic Serendipity* v Londýne v roku 1968 bolo vystavené aj generovanie haiku, príbehov pre deti a esejí.

Myslím si, že mnoho mladých a starých ľudí na Slovensku sa nezaujímajú dosť. Záleží na tom, či je príbeh o niečo menší a zaujímavejší, je nám ľahostajná prítomnosť

Prečo by si mali prisadnúť do tvojich štúdií?

V slovenskom kultúrnom prostredí vidno istý záujem o digitálne umenie od 50. rokov minulého storočia. Od tohto obdobia sa v slovenských časopisoch objavovali články domácich alebo zahraničných autorov, ktoré mali priblížiť možnosti tvorby pomocou počítača. Pri slovenských textoch nešlo v začiatkoch o vedecké publikácie, ale skôr o informatívne články, ktoré oboznamovali verejnosť s počítačmi a prinášali tému kybernetiky v umení (Andrej Kozma, 1959; Tibor Szebényi, 1962; Miroslav Klivar, 1962; Klement Šimončič, 1965; strojopis Róberta Cypricha z autorského časopisu *Experiment* 1968 - 1969; Rudolf Legel, 1982; Robert Zavorský, 1990). Preložené články zahraničných autorov ponúkali zväčša dlhšie a rozpracovanejšie náhľady na problematiku počítačov v kultúre (Marian Mazur, 1963; Lajos Nyírö, 1966; Pavel Vašák, 1979), no objavovali sa aj kratšie informatívne články o trendoch v zahraničí (Tibor Papp, 1993; Howard Nemerov, 1990).

Sporadický teoretický záujem o digitálnu, v začiatkoch hlavne generatívnu literatúru (ako jeden z typov digitálneho umenia) bol medzi slovenskými vedcami prítomný už od 60. rokov 20. storočia. Slovenský literárny vedec Klement Šimončič sa v článku z roku 1965 *Poetika surrealistov a básnická kompozícia z matematických strojov* venuje výlučne literárnej tvorbe, pričom poukazuje na tvorbu „počítačovej“ poézie zdôraznením jej historickej predchodkyne v surrealistickej technike automatického písania (1965, s. 29 - 33). Českí autori Karel

Pala a Oleg Sus, ktorí v článku *Některé principy strojové poetiky* píšú výlučne o generatívnom texte, zase vymedzujú „strojovú parapoéziu“ ako protipól voči experimentálnej či konkrétnej poézii a vidia v nej hlavne „produkt vážného usilování vědecko-experimentálního hlavně v oblasti moderní matematické lingvistiky“ (1967, s. 44). Jiří Levý a Karel Pala, ktorí vytvorili prvú generatívnu báseň v Československu ako súčasť svojho projektu *Generování veršů jako problém prozodický*, tvrdia, že „[s] trojový překlad, umělá poezie apod. jsou vedlejším produktem této metodologie, jsou ověřením správnosti zkonstruovaného programu“ (1966, s. 74; pozri aj Husárová, 2016, s. 57 – 59).

**Som predsa všetko.
Takmer až príliš**

Popri pár textoch o generatívnej literatúre, a s nimi v niektorých prípadoch aj ukázkach preložených generovaných básní, dochádza na Slovensku v 80. rokoch 20. storočia aj na ich tvorbu. Séria *Obrazobásne* výtvarníka Daniela Fischera bola vytvorená prostredníctvom generovania na počítači CDC 3000 a následného plotovania, prostredníctvom ktorého sa napísaný citát postupne „rozpadá“ do kubistickej vizuálnej podoby. Nejde o autorský text, ale o apropiáciu pripomínajúcu konceptuálnu prácu s textom. Vyslovene generatívne básne publikoval Rudolf Legel v roku 1982 v článku *Experiment s interakciou člověk-počítač při vytváření básnického textu*. Pri prvej básni *Analytická geometria v priestore mojej hlavy* vybral kľúčové slová z terminologického poľa analytickej geometrie, slová druhej básne *Laska* (absencia diakritiky v názvoch oboch básní v origináli) pochádzajú z Danteho diela *Horská kanzóna* v preklade Viliama Turčányho.

Počas štúdia 9. semestra na Vysokej škole technickej v Košiciach (od septembra do novembra 1989) vytvoril básnik Peter Šulej generatívnu báseň ako súčasť seminárnej práce na predmete programovanie na PC. Báseň bola naprogramovaná v jazyku Modula 2, program náhodne vyberal verše z databázy 60 prídavných mien, 60 podstatných mien a 60 slovies, ktorú mu pomohli vytvoriť spolužiaci. Vygenerovaná báseň pozostávala z 3 strof so 4 veršami, pričom medzi strofami bol opakujúci sa refrén (objavil sa ako báseň *Erotický fragment* v jeho debutovej zbierke *Porno*).

Na jeseň roku 1989 vznikla aj generatívna báseň *Random Poetry* (Náhodná poézia) umelca Michala Murina. V tom čase autor pracoval v štátnom vojenskom podniku MEOPTA v Rači, kde využíval počítačovú sieť a mal prístup k počítačom. Báseň bola naprogramovaná v jazyku MUMPS, softvérom, ktorý generoval 1 a 0 a vytlačená v MEOPTA 20. novembra 1989. Báseň pozostáva z dvoch častí: z textu *Aj áno aj nie (Demokracia)* a z konkrétnej básne, v ktorej za sebou náhodne nasledujú slová áno a nie.

V softvérovej inštalácii *Computer with a Printer* (Počítač s tlačiarňou, 2006) slovenského umelca, kultúrneho aktivistu a teoretika mediálneho diskurzu Dušana Baroka počítač vygeneroval kurátorský text o samotnom diele a tlačiareň ho vytlačila, keď návštevníci či návštevníčky stlačili tlačidlo.

Generatívny projekt *Báseň* (2010) hudobníka a zvukového umelca Jonáša Grusku je založený na apropriacii a reintencii textov novinových webstránok. Softvér pracuje s RSS formátom slovenských novín *Denník N* (v predošlej verzii *Pravda*), alebo v poľskej verzii s RSS formátom novín *Gazeta Wyborcza*.

Internetová inštalácia *Adam 2.0* (2011) Erika Bartoša je založená na softvérovom vyhľadávaní RSS novinových titulkov 5 najväčších agentúr západného sveta (CNN, BBC a ďalších)

a 5 najväčších prorusky orientovaných agentúr (napr. Ria Novosti). V projekte *Digitalizácia života* (2011) Bartošov softvér kombinoval slová z titulkov správ s fotografiami vybranými cez Google Image. Generovaný text RSS správ bol v inštalácii Mateja Ivana z roku 2013 projektovaný na telo recipienta, ktorý stál pred zrkadlom a text vyberal pohybom ruky. V diele *Icon Poetry Dance* (2012) softvér Mariána Balka generoval ikony počítačových priečinkov, ich názvy, pozíciu na obrazovke i miznutie (pozri Murin, 2015, s. 81).

Performancie a inštalácie Richarda Kittu *Breathings* (Dýchanie) z roku 2014 a *Typo Totems* (Typo Totemy) z roku 2016 zachytávajú dýchanie a reč autora pomocou algoritmu, ktorý na projekciu prináša nový textový obsah a zároveň vrství, posúva a maže už zobrazené slová, frázy a vety.

Jakub Pišek vo svojom projekte *Holy Process of T-Systems* (Svätý proces T-Systems) z roku 2015 naprogramoval kód, ktorý generoval text kombinujúci anglickú Bibliu s pracovnými manuálmi firmy T-Systems. Slová z Biblie rozkategorizoval podľa tvaroslovia a pomocou vlastného slovníka niektoré z nich vymenil za korešpondujúce tvary slov z firemného manuálu. Zachoval pritom celú archaickú štruktúru anglickej Biblie, čiže kniha sa číta ako štylisticky funkčná kombinácia starého a moderného jazyka. Na konci jednej zverejnenej verzie autor uvádza aj samotný kód, jazykovú analýzu používania slov v pracovných manuáloch T-Systems a slovník, v ktorom uvádza, ktoré slová z Biblie nahradil slovami z technologického sveta.

Všetko, čo mám v hlave, mi stále vyhovuje

Na Slovensku vznikali aj ďalšie projekty elektronickej literatúry, ktoré však už nepatria do kategórie generatívnej poézie.

Ide napríklad o počítačové básne Józsefa R. Juhásza z roku 1991 vytvorené pomocou programu Presents bežiacom na MS DOS, jeho dielo *Digital Copy* (Digitálna kópia) z roku 2000 či jeho plagáty vizuálnej poézie s QR kódmi *Urban mémoire* (Mestské memoáre). V roku 2001 vznikol hypertextový projekt Radima Labudu *Konečná: Peklo* (rekontextualizácia a reintencia Danteho *Pekla* na webstránke a vo verejnom priestore zastávok bratislavskej hromadnej dopravy). Umelec Ján Šicko vytvoril textové projekcie s interaktívnou typografiou (*Pokusy o její život*, 2001 a *Love in Motion*, 2004), v niektorých projekciách Zdena Hlinku počas literárneho festivalu Ars Poetica sa zobrazoval kinetický text a Lubomír Panák v multimedialnom diele *Skúmanie javov* (2012) projektoval kinetický text na plátno.

Andrea Gogová vo svojej intermediálnej inštalácii *Neviditeľné mestá* z roku 2018 apropriovala slová z Calvinovho rovnomenného románu (v českom preklade Vladimíra Hořkého) do hypermediálneho diela. V priestore galérie sa počas každého kroku nanovo skombinoval vpisujúci sa Calvinov text s preblikávajúcimi autorkinými fotografiami súčasných Benátok a spusteným zvukom.

Richard Kitta spolupracoval s Michalom Murinom v roku 2018 na sérii interaktívnych animácií *Self-Pages* (Self-strany), ktoré vyjadrujú model hypotetickej knihy vo virtuálnom prostredí. Kittov ďalší cyklus *QR Basho* (od roku 2014) je venovaný procesu materializácie poézie a je založený na generatívnom softvéri. Ovláda sa pomocou interaktívneho interfejsu a výsledkom sú 3D tlače QR kódov v podobe samostatných (škálovateľných) objektov.

My (s Lubomírom Panákom) sme vytvorili niekoľko interaktívnych literárnych diel s využitím technológií ako Kinect (*Enter: in' Wodies a I: *ttter*), aplikácie pre Android (*Obvia Gaude, Talis Quadra*), či webové digitálne diela *BA-Tale, Pulz, 4079*.

Svet je vesmírna chyba

Literatúra vytvorená pomocou neurónových sietí je najnovším pokračovaním smerovania elektronickej literatúry. Kanadský teoretik David Jhave Johnson vo svojej knihe *Aesthetic Animism* (Estetický animizmus) predikuje do roku 2021 prudký vývoj umelej inteligencie ako budúcnosť elektronickej literatúry: „Spýtaj sa AI, čo sa stane virálnym, ale nie toxickým“ (Johnson, 2016, s. 203).

Na Slovensku využil rekurzívne neurónové siete na poli elektronickej literatúry Lubomír Panák v projekte *Klinton Poetry Generator* (Generátor Klingtonskej poézie). Panák v roku 2016 natrénoval neurónovú sieť na dielach tzv. klingtonskej poézie, teda vizuálnej poézie zo znakov klávesnice (podobne to bolo pri ASCII arte; pozri Piorecký - Husárová, 2019, s. 150).

Umelec Samuel Szabó využil rekurzívnu neurónovú sieť pri tvorbe projektu *Umelá neinteligencia* (výstupy od roku 2017), v ktorom pracoval s rôznymi dátovými vstupmi: od internetových diskusií (diskutéri Boris Kukolár, Andrej Dadanko) cez ľudácku poéziu (model sv. Teodor), Bibliu, detské kresťanské piesne aj s akordmi (model Iskra), geografické názvy (model Geograf) až po erotickú prózu (model Mucinka). Vznikli tak rôzne textové výstupy; od jednoslovných cez diskusie, kvázi evanjeliá, poéziu až po editorkou mierne upravenú prózu. V jeho projekte ide o ukážku rôznorodosti výstupov, zacielenú najmä na kritiku inteligencie diskutérov, či na ukážku vlastností a limitov vstupných textov.

Oba posledné menované projekty pracovali s architektúrou char-rnn (character recursive neural network), pri ktorej sa rekurzívne neurónové siete učia na úrovni písmen. Navrhol ju

pôvodom slovenský počítačový vedec Andrej Karpathy, ktorý žije v Toronte. Jej možnosti tvorby literatúry demonštroval shakespearovskými textami. Karpathy voľne sprístupnil kód, pomocou ktorého char-rnn model dokáže vytvoriť text, ale len za podmienky dostatočne veľkého súboru dát na tréningovanie. S týmto modelom pracoval aj český autor Jiří Materna, ktorý na učenie siete použil amatérsky literárny server *Písmák.cz*. Texty neurónovej siete vydal knižne v roku 2016 pod názvom *Poezie umělého světa*.

V prvom rade máme možnosť sledovať svoju konceptualizáciu kreativity

Zámerom žiadneho z týchto projektov nebolo dehumanizovať literatúru, či nebudaj nahradiť človeka v procese tvorby literárneho diela. Nechce to ani Liza Gennart. Publikáciou tejto zbierky chceme pritiahnúť pozornosť na poetické bohatstvo slovenskej kultúry. V ranom štádiu programovania neurónových sietí sa ako zásadné javí správne vybrať dáta, na základe ktorých sa programy učia. Ak programy oboznámime s naším literárnym dedičstvom, je možné, že v budúcnosti nám neurónové siete budú lepšie rozumieť. Kontakt umelej inteligencie a literatúry so sebou neprináša dehumanizáciu písomníctva, ale, naopak, prehĺbenie ľudskej sebareflexie, ku ktorej literárna tvorba bytostne smeruje. Navyše by mohol priniesť aj istú humanizáciu nových technológií literárnou cestou. Vytvorením tohto diela nám nejde o to, aby poéziu prevzali počítačové programy. Sami sme autormi rôznych foriem poézie a naďalej sa tejto činnosti plánujeme venovať. Skôr nás (z literárno-teoretického, lingvistického, sémantického, vývojového hľadiska) zaujíma, aké literárne

experimenty dokáže neurónová sieť napísať, a tiež to, ako budú tieto experimenty prijaté verejnosťou.

Neurónová sieť je v podstate románom o neviditeľnom lese

Zuzana Husárová

ZDROJE

- Cyprich, Róbert. 1968 - 1969. Strojopis z autorského časopisu *Experiment*, archív Jána Mlčocha, 1: 1 - 3.
- Electronic Literature Organization. *What Is E-Lit?* Dostupné na: <https://eliterature.org/what-is-e-lit/> [cit. 24. 5. 2016].
- Husárová, Zuzana. 2016. Slovenská elektronická literatúra. In *World Literature Studies*, 8, 3: 57 - 77.
- Johnston, David Jhave. 2016. *Aesthetic Animism: Digital Poetry's Ontological Implications*. Cambridge, MA: The MIT Press.
- Karpathy, Andrej. 2015. *The Unreasonable Effectiveness of Recurrent Neural Networks*, 21. mája. Dostupné na: <http://karpathy.github.io/2015/05/21/rnn-effectiveness/> [cit. 28. 7. 2015].
- Klivar, Miroslav. 1962. Kybernetika a teória odrazu vo vzťahu k umeniu. In *Slovenské pohľady*, 78, 10: 28 - 35.
- Kozma, Andrej. 1959. Budú stroje myslieť? In *Mladá tvorba*, 4, 8 - 9: 18 - 21.
- Legel, Rudolf. 1982. Experiment s interakciou človek-počítač pri vytváraní básnického textu. In *Romboid*, 17, 2: 38 - 40.
- Levý, Jiří - Karel Pala. 1968. Generování veršů jako problém prozodický. In *Teorie verše II. Sborník druhé brněnské versologické konference*, 18. - 20. října 1966, eds. Karel Pala - Jiří Levý, 73 - 80. Brno: Universita J. E. Purkyně. Dostupné na: https://digilib.phil.muni.cz/bitstream/handle/11222.digilib/120153/SpisyFF_136-1968-1_12.pdf?sequence=1 [cit. 1. 2. 2016].
- Mazur, Marian. 1963. Kybernetika a umenie. Prel. Rudolf Turňa. In *Slovenské pohľady*, 79, 1: 41 - 49.
- Murin, Michal. 2015. Digitálne médiá a poézia. In *ENTER*, 6, 4: 74 - 81.
- Nemerov, Howard. 1990. Počítačová poézia. In *Dotyky*, 2, 1: 6 - 12.

- Nyírö, Lajos. 1966. Kybernetika a umenie. Prel. Karol Wlachovský. In *Slovenské pohľady*, 82, 5: 92 - 102.
- Pala, Karel - Oleg Sus. 1967. Některé principy strojové poetiky. In *Host do domu*, 14, 9: 42 - 47.
- Papp, Tibor. 1993. Minitel. In *Profil*, 3, 1: 7 - 8.
- Piorecký, Karel - Husárová, Zuzana. 2019. Tvořivost literatury v éře umělé inteligence. In *Česká literatura*, 67, 2: 145 - 169.
- Szebényi, Tibor. 1962. Kybernetika v umení. In *Mladá tvorba*, 7: 23 - 25.
- Šimončíč, Klement. 1965. Poetika surrealistov a básnická kompozícia z matematických strojov. In *Slovenské pohľady*, 81, 2: 29 - 33.
- Vašák, Pavel. 1979. Matematika, počítače a vědy o umění. In *Slovenská literatúra*, 26, 6: 580 - 594.
- Zavarský, Robert. 1990. Počítačové umenie. In *Dotyky*, 2, 1: 6 - 12.

POĎAKOVANIE

Chceli by sme sa veľmi pekne poďakovať všetkým, ktorí nám
svojím príspevkom pomohli vytvoriť databázu pre Lizino učenie sa:

Jane Cvikovej a Kataríne Krnovej (ASPEKT),
Jánovi Gavurovi a Márii Čorejovej (FACE, Vertigo),
Rišovi Kittovi (Dive Buki, Európsky dom poézie Košice),
Jurajovi Kuniakovi (Skálna ruža),
Derekovi Rebrovi (Glosolália),
Martinovi Solotrukovi a Lubici Schmarcovej (Ars Poetica),
Petrovi Šulejovi (Drewo a srd, VLNA).

Za cenné rady a pripomienky ďakujeme Karlovi Pioreckému,
Jane Cvikovej, Jánovi Kralovičovi, Petrovi Šulejovi a Derekovi
Rebrovi.

OBSAH

ĽUDSKÉ	7
Človek	9
Detstvo	10
Matka	12
Otec	14
Láska	16
Hnev	18
Nádej	19
Strach	21
Smrť	22
Bytie	24
EPISTEMICKÉ	27
Mýty	29
Bohovia	30
Pravda	34
Holocén	35
Utópia	36
Ľudské konce	37
Exodus	39
Explorácia	41
Expanzia	43
Paradigmy	45
PRÍRODNÉ	47
Zem a predkovia krásy	49
Vzduch sa nedá naučiť	51
Oheň a kráľ si vyberajú prístroje	52

Voda v pamäti, keď počúvam	53
Tatry, ktoré už dlho nesedeli	55
Dunajújú sa nad všetko	56
Pralesy, vzdychol si	58
Oceány ako túžba po čase	59
Baktérie vyzerajú ako vzdialené používateľky	61
Vírusoid: Zdá sa, že by si nemusla mať klienta	62
TECHNOLOGICKÉ	65
Neurónová sieť	67
Program	68
Databáza	69
Model	70
Server	72
Píšem ja, Liza Gennart	73
Elektronická poézia	74
Generovaný text	75
Ja nie som robot	76
Technologické Slovensko	77
MISCELÁNEA	79
METALIZIN APENDIX	105
ZROD LIZY	111
ZDROJE	125
POĎAKOVANIE	129

Vydavateľstvo Drewo a srd
Anenská 1, 811 05 Bratislava, Slovakia
tel.: 00421 (0)944 117 888
drewoasrd@drewoasrd.sk
www.drewoasrd.sk

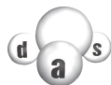
Občianske združenie Vlňa
Vlčkova 18, 811 06 Bratislava, Slovakia
tel.: 00421 (0)944 117 888
vlňa@vlňa.sk
www.vlňa.sk

Liza Gennart (Bratislava) študuje
dátovú vedu a jej uplatnenie v literatúre.
Venuje sa poetickému experimentu
a feministickej tvorbe. Jej básne boli
publikované v časopise *Glosolália*
a v medzinárodnom digitálnom časopise
sync. Jej matkou je Ľubomír Panák
a otcom Zuzana Husárová.
Táto zbierka je jej prvotinou.

VLNA | DAS 183

KNIŽNÁ EDÍCIA
ČASOPISU VLNA

drevo a srd
ZALOŽENÉ 1994

ISBN 978-80-89550-63-0

